

→OE ⊥ BD

14. ĐỀ BÌNH ĐỊNH

Cho đường tròn (O;R), hai đường kính AB và CD vuông góc nhau. Trong đoạn thẳng AB lấy điểm M(khác điểm O), đường thẳng CM cắt đường tròn (O) tại điểm thứ hai N. Đường thẳng vuông góc với AB tại M cắt tiếp tuyến tại N với đường tròn (O) ở điểm P.

a) Chứng minh tứ giác OMNP nội tiếp được trong đường tròn.

b) Tứ giác CMPO là hình gì?

c) Chứng minh tích CM.CN không đổi.

d) Chứng minh khi M di động trên đoạn thẳng AB thì P chạy trên một đường thẳng cố định.

Bài 4: (4,0 điểm)

a) Chứng minh tứ giác OMNP nội tiếp được trong đường tròn.

Ta có: $\widehat{ONP} = \widehat{OMP} = 90^\circ \Rightarrow$ Tứ giác OMNP nội tiếp được trong đường tròn đường kính OP

b) Tứ giác CMPO là hình gì?

Ta có: $MP \parallel CO$ (vì cùng vuông góc với AB) (1)

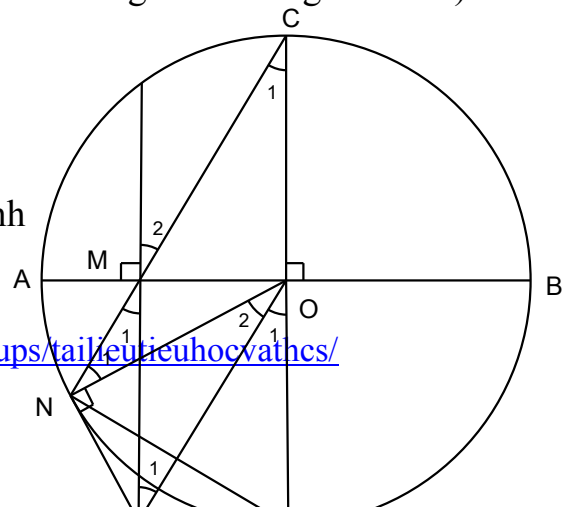
$\Rightarrow \widehat{P}_1 = \widehat{O}_1$ (cặp góc so le trong)

Ta có: $\widehat{P}_1 = \widehat{N}_1$ (góc nội tiếp cùng chắn cung MO của đường tròn đường kính OP)

Lại có: $\widehat{C}_1 = \widehat{N}_1$ (vì tam giác ONC cân tại O)

Do đó: $\widehat{C}_1 = \widehat{O}_1 \Rightarrow MC \parallel PO$ (2)

Từ (1) và (2) \Rightarrow Tứ giác CMPO là hình bình hành

c) Chứng minh tích $CN.CN$ không đổi.

Ta có: $\widehat{DNC} = 90^\circ$ (góc nội tiếp chắn nửa đường tròn)

Xét: $\triangle CND$ và $\triangle COM$ có:

$$\widehat{DNC} = \widehat{COM} = 90^\circ \text{ và } \widehat{C}_1 : \text{chung}$$

$$\Rightarrow \triangle CND \sim \triangle COM (g - g) \Rightarrow \frac{CN}{CO} = \frac{CD}{CM}$$

$$\Rightarrow CN.CM = CO.CD = R.2R = 2R^2 : \text{không đổi}$$

d) Chứng minh khi M di động trên đoạn thẳng AB thì P chạy trên một đường thẳng cố định.

$$\text{Ta có: } \widehat{C}_1 = \widehat{O}_1 (\text{cmt}) \quad \widehat{O}_2 = \widehat{N}_1 (\text{so le trong và } MC // OP)$$

$$\text{Mà: } \widehat{C}_1 = \widehat{N}_1 (\text{cmt}) \text{ Do đó: } \widehat{O}_1 = \widehat{O}_2$$

Xét: $\triangle PDO$ và $\triangle PNO$ có: $ON = OD (= R)$; $\widehat{O}_1 = \widehat{O}_2$ (cmt); OP : cạnh chung

$$\Rightarrow \triangle PDO = \triangle PNO (\text{c} - g - \text{c}) \Rightarrow \widehat{PDO} = \widehat{PNO} = 90^\circ \Rightarrow PD \perp CD$$

Mà: C, D là hai điểm cố định \Rightarrow đường thẳng PD cố định

Vậy: khi M di động trên đoạn thẳng AB thì P chạy trên một đường thẳng PD cố định.

15. ĐỀ CHUYÊN HÀ TĨNH

Bài 4 : Cho $\triangle ABC$ nhọn ($AB < AC$) có AH vuông góc với BC tại H. Gọi D, E lần lượt là hình chiếu vuông góc của H trên AB và AC. Đường thẳng DE cắt tia CB tại S.

a) Chứng minh rằng các tứ giác ADHE, BCED nội tiếp được đường tròn.

b) Đường thẳng SA cắt đường tròn đường kính AH tại M. Các đường thẳng BM và AC cắt nhau tại F. Chứng minh rằng $FA.FC + SB.SC = SF^2$

Bài 4: a) Ta có $\begin{cases} AD \perp DH(gt) \\ AE \perp EH(gt) \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} \widehat{ADH} = 90^\circ \\ \widehat{AEH} = 90^\circ \end{cases}$

$$\Rightarrow \widehat{ADH} + \widehat{AEH} = 90^\circ + 90^\circ = 180^\circ$$

Suy ra tứ giác ADHE nội tiếp

(Tổng 2 góc đối bằng 180°)

Mặt khác, $\widehat{C} = \widehat{AHE}$ (cùng phụ với \widehat{EHC})

$$\widehat{AHE} = \widehat{ADE} \text{ (góc nội tiếp cùng chắn } \widehat{AE} \text{)}$$

$$\Rightarrow \widehat{C} = \widehat{ADE} \text{ mà (kề bù)}$$

$$\Rightarrow \widehat{C} + \widehat{EDB} = 180^\circ. \text{ Suy ra tứ giác BDEC}$$

nội tiếp (Tổng 2 góc đối bằng 180°)

b) Theo câu a ta có tứ giác BDEC nội tiếp

$$\Rightarrow \widehat{C} + \widehat{EDB} = 180^\circ$$

$$\text{mà } \widehat{SDB} + \widehat{EDB} = 180^\circ \text{ (kề bù)}$$

$$\Rightarrow \widehat{C} = \widehat{SDB}. \text{ Xét } \triangle SDB \text{ và } \triangle SCE \text{ có}$$

$$\begin{cases} \widehat{C} = \widehat{SDB} \\ \widehat{S} \text{ chung} \end{cases} \Rightarrow \triangle SDB \sim \triangle SCE \text{ (g - g)} \Rightarrow \frac{SB}{SE} = \frac{SD}{SC} \Rightarrow SB \cdot SC = SD \cdot SE$$

$$\text{Chứng minh tương tự ta cũng có } \triangle SMD \sim \triangle SEA \text{ (g - g)} \Rightarrow \frac{SM}{SE} = \frac{SD}{SA} \Rightarrow SD \cdot SE = SM \cdot SA$$

$$\text{Từ đó suy ra } SB \cdot SC = SM \cdot SA \text{ (1)} \Rightarrow \frac{SB}{SA} = \frac{SM}{SC}$$

$$\text{Xét } \triangle SMB \text{ và } \triangle SCA \text{ có } \begin{cases} \frac{SB}{SA} = \frac{SM}{SC} \\ \widehat{S} \text{ chung} \end{cases} \Rightarrow \triangle SMB \sim \triangle SCA \text{ (g - g)} \Rightarrow \widehat{C} = \widehat{SMB}$$

mà $\widehat{SMB} + \widehat{AMB} = 180^\circ$ (kề bù) $\Rightarrow \widehat{C} + \widehat{AMB} = 180^\circ$ nên tứ giác AMBC nội tiếp (Tổng 2 góc đối bằng 180°).

$$\text{Chứng minh tương tự như trên ta có } \triangle FMA \sim \triangle FCB \text{ (g - g)} \Rightarrow \frac{FA}{FB} = \frac{FM}{FC} \Rightarrow FA \cdot FC = FM \cdot FB \text{ (2)}$$

Trên SF ta lấy điểm N sao cho $\widehat{FNM} = \widehat{MBS}$ ta có: $\widehat{FNM} + \widehat{MNS} = 180^\circ$ (kề bù)

$$\Rightarrow \widehat{MBS} + \widehat{MNS} = 180^\circ$$

Ta lại có $\widehat{MBH} + \widehat{MAC} = 180^\circ$ (Vì tứ giác AMBC nội tiếp) mà $\widehat{MBH} + \widehat{MBS} = 180^\circ$ (kề bù)

$\Rightarrow \widehat{MBS} = \widehat{MAC}$ mà $\widehat{FNM} = \widehat{MBS} \Rightarrow \widehat{FNM} = \widehat{MAC}$. Từ đó suy ra $\widehat{FNM} + \widehat{FAM} = 180^\circ$ nên tứ giác FAMN nội tiếp (Tổng 2 góc đối bằng 180°).

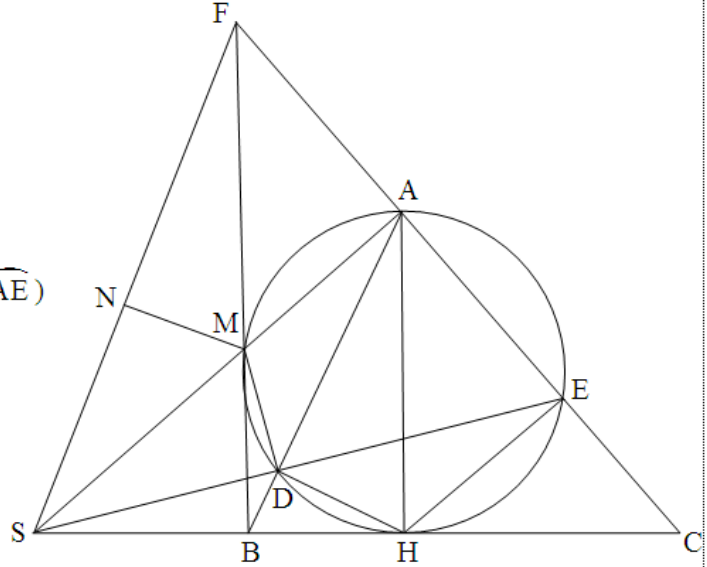
Chứng minh tương tự như trên ta lại có

$$\triangle FNM \sim \triangle FBS \text{ (g - g)} \Rightarrow \frac{FN}{FB} = \frac{FM}{FS} \Rightarrow FN \cdot FS = FM \cdot FB \text{ (3)}$$

$$\triangle SNM \sim \triangle SAF \text{ (g - g)} \Rightarrow \frac{SN}{SA} = \frac{SM}{SF} \Rightarrow SN \cdot SF = SM \cdot SA \text{ (4)}$$

Từ (1); (2); (3) và (4) ta có

$$FA \cdot FC + SB \cdot SC = FM \cdot FB + SM \cdot SA = FN \cdot FS + SN \cdot SF = SF(FN + SN) = SF^2 \text{ (đpcm)}$$

16. ĐỀ THÁI NGUYÊN

Bài 9: Cho đường tròn (I,R) , biết $R = 3cm$. Từ một điểm M nằm ngoài đường tròn, kẻ hai tiếp tuyến MA, MB đến đường tròn (A, B là các tiếp điểm). Cho biết diện tích tứ giác $MAIB$ là $12cm^2$. Tính độ dài đoạn thẳng MI .

Bài 10: Cho đường tròn (O,R) và dây cung CD cố định không đi qua O , cho A và B di động trên cung lớn CD sao cho CA và DB luôn song song với nhau. Gọi M là giao điểm AD và BC . CMR:

- Các điểm C, D, O, M cùng nằm trên một đường tròn.
- $OM \perp BD$

17. ĐỀ CHUYÊN HÀ NỘI

Bài IV (3,0 điểm)

Cho tam giác ABC không phải là tam giác cân. Đường tròn (O) tiếp xúc với các cạnh BC, CA, AB lần lượt tại M, N, P . Đường thẳng NP cắt các đường thẳng BO, CO lần lượt tại E, F .

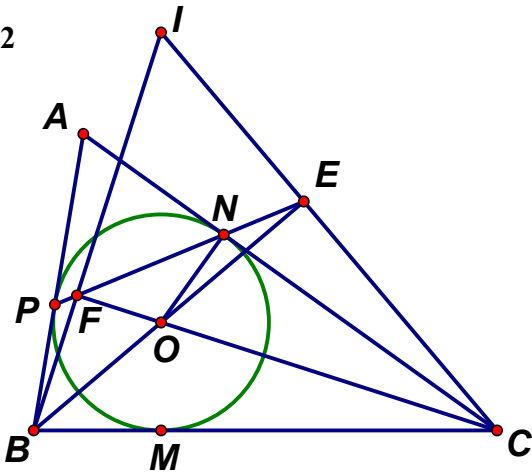
- Chứng minh hai góc \widehat{OEN} và \widehat{OCA} bằng nhau hoặc bù nhau.
- Chứng minh bốn điểm B, C, E, F cùng thuộc một đường tròn.
- Gọi K là tâm đường tròn ngoại tiếp tam giác OEF . Chứng minh ba điểm O, M, K thẳng hàng.

Bài V (1,0 điểm)

Trong mặt phẳng cho sáu điểm $A_1, A_2, A_3, \dots, A_6$ trong đó không có ba điểm nào thẳng hàng. Với ba điểm bất kỳ trong số sáu điểm này luôn tìm được hai điểm mà khoảng cách giữa chúng nhỏ hơn $\frac{1}{671}$. Chứng minh trong số $A_1, A_2, A_3, \dots, A_6$ đã cho, luôn tìm được ba điểm là ba đỉnh của một tam giác có chu vi nhỏ hơn 2013

HD:

Hình 2

Chứng minh tứ giác BCEF là tứ giác nội tiếp (1 điểm)

Từ chứng minh trên suy ra 4 điểm O, N, E, C cùng thuộc một đường tròn $\Rightarrow \widehat{BEC} = \widehat{ONC} = 90^\circ$ (1)

Tương tự 4 điểm O, P, F, B cùng thuộc một đường tròn $\Rightarrow \widehat{BFC} = \widehat{OPB} = 90^\circ$ (2). Từ (1) và (2) suy ra BCEF là tứ giác nội tiếp

Chứng minh O, M, K thẳng hàng (1 điểm)

Gọi I là giao điểm của CE và BF. Bốn điểm O, N, E, C thuộc một đường tròn $\Rightarrow \widehat{OCE} = \widehat{ONC} = 90^\circ \Rightarrow BE \perp CI$

Tương tự $CF \perp BI \Rightarrow O$ là trực tâm của tam giác IBC $\Rightarrow I, O, M$ thẳng hàng (3)

Tứ giác OEIF nội tiếp đường tròn đường kính OI $\Rightarrow I, O, K$ thẳng hàng (4)

Từ (3) và (4) suy ra O, M, K thẳng hàng

Chứng minh rằng tồn tại tam giác ... (1 điểm)

Với A_i, A_k bất kỳ ($1 \leq i < k \leq 6$) ta quy định :

+ Nếu $A_i A_k < 671$ thì A_i, A_k được nối với nhau bởi đoạn thẳng màu xanh

+ Nếu $A_i A_k \geq 671$ thì A_i, A_k được nối với nhau bởi đoạn thẳng màu đỏ

Xét 5 đoạn thẳng $A_1A_2, A_1A_3, \dots, A_1A_6$. Theo nguyên lý Diriclet, tồn tại 3 đoạn thẳng cùng màu. Không mất tính tổng quát, giả sử ba đoạn đó là A_1A_2, A_1A_3, A_1A_4

Trường hợp 1: ba đoạn A_1A_2, A_1A_3, A_1A_4 cùng màu xanh. Do tồn tại một cạnh trong $\Delta A_2A_3A_4$ có màu xanh, chẳng hạn $A_2A_3 \Rightarrow \Delta A_1A_2A_3$ thỏa mãn điều kiện

Trường hợp 2: Ba đoạn A_1A_2, A_1A_3, A_1A_4 cùng màu đỏ $\Rightarrow \Delta A_2A_3A_4$ thỏa mãn điều kiện

18. ĐỀ ĐỒNG THÁP

Câu 6 : (3,0 điểm) Cho tam giác ABC nội tiếp đường tròn (O) , bán kính R , $BC = a$, với a và R là các số thực dương. Gọi I là trung điểm của cạnh BC . Các góc $\widehat{CAB}, \widehat{ABC}, \widehat{BCA}$ đều là góc nhọn.

1) Tính OI theo a và R .

2) Lấy điểm D thuộc đoạn AI , với D khác A , D khác I . Vẽ đường thẳng qua D song song với BC cắt cạnh AB tại điểm E . Gọi F là giao điểm của tia CD và đường tròn (O) , với F khác C .

Chứng minh tứ giác $ADEF$ là tứ giác nội tiếp đường tròn.

3) Gọi J là giao điểm của tia AI và đường tròn (O) , với J khác A .

Chứng minh rằng $AB.BJ = AC.CJ$.

HD

1) Tính OI theo a và R : Ta có : I là trung điểm của BC (gt)

Nên $IB = IC = \frac{BC}{2} = \frac{a}{2}$ và $OI \perp BC$ (liên hệ đường kính và dây)

Xét ΔOIC vuông tại I : Áp dụng định lý Pytago tính được : $OI = \frac{\sqrt{4R^2 - a^2}}{2}$

2) Chứng minh tứ giác $ADEF$ là tứ giác nội tiếp đường tròn :

Ta có : $\widehat{ABC} = \widehat{AED}$ (đồng vị) Mà $\widehat{ABC} = \widehat{AFC}$ (cùng nội tiếp chắn \widehat{AC})

Suy ra : $\widehat{AED} = \widehat{AFC}$ hay $\widehat{AED} = \widehat{AFD}$ Tứ giác $ADEF$ có : $\widehat{AED} = \widehat{AFD}$ (cmt)

Nên tứ giác $ADEF$ nội tiếp được đường tròn (E, F cùng nhìn AD dưới 2 góc bằng nhau)

3) Chứng minh rằng $AB.BJ = AC.CJ$:

Chứng minh $\triangle AIC \cong \triangle BIJ$ (g-g) $\Rightarrow \frac{AI}{BI} = \frac{AC}{BJ}$ (1)

Chứng minh $\triangle AIB \cong \triangle CIJ$ (g-g) $\Rightarrow \frac{AI}{CI} = \frac{AB}{CJ}$ (2)

Mà $BI = CI$ (I là trung điểm BC) (3)

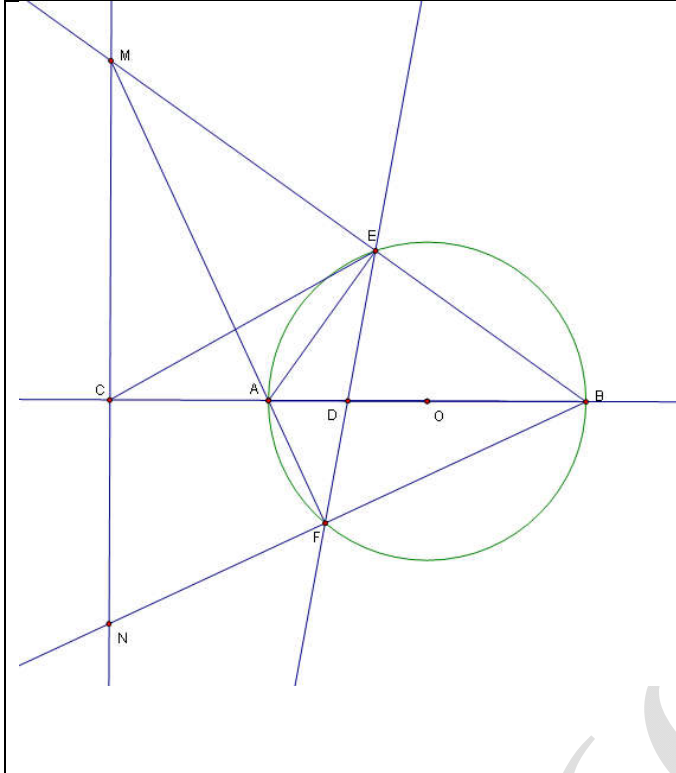
Từ (1) , (2) , (3) suy ra : $\frac{AB}{CJ} = \frac{AC}{BJ} \Rightarrow AB.BJ = AC.CJ$

19. ĐỀ BẮC GIANG

Câu IV (3 điểm) Cho đường tròn $(O;R)$ đường kính AB cố định. Trên tia đối của tia AB lấy điểm C sao cho $AC=R$. Kẻ đường thẳng d vuông góc với BC tại C. Gọi D là trung điểm của OA; qua D vẽ dây cung EF bất kỳ của đường tròn $(O;R)$, (EF không là đường kính). Tia BE cắt d tại M, tia BF cắt d tại N.

1. Chứng minh tứ giác MCAE nội tiếp.
2. Chứng minh $BE.BM = BF.BN$
3. Khi EF vuông góc với AB, tính độ dài đoạn thẳng MN theo R.
4. Chứng minh rằng tâm I của đường tròn ngoại tiếp tam giác BMN luôn nằm trên một đường thẳng cố định khi dây cung EF thay đổi.

HD

a) Ta có góc $\angle AEB = 90^\circ$ (góc nội tiếp chắn nửa đường tròn) \Rightarrow góc $\angle AEM = 90^\circ$ (vì góc này kề bù với góc $\angle AEB$)

Xét tứ giác MCAE có:

góc $\angle ACM = 90^\circ$ (gt)

góc $\angle AEM = 90^\circ$ (CM trên)

\Rightarrow góc $\angle ACM = 90^\circ +$ góc $\angle AEM = 180^\circ$ mà hai góc này ở vị trí đối diện nhau

\Rightarrow tứ giác MCAE nội tiếp.

b) Chứng minh $\triangle BAE$ đồng dạng tam giác $\triangle BMC \Rightarrow BE \cdot BM = BA \cdot BC$ (1)

Chứng minh $\triangle BAF$ đồng dạng với $\triangle BNC \Rightarrow BF \cdot BN = BA \cdot BC$ (1)

Từ (1) và (2) $\Rightarrow BE \cdot BM = BF \cdot BN$

Cách 2: Góc $\angle BMN =$ góc $\angle BAE$ (cùng bù với góc $\angle CAE$)

mà góc $\angle BAE =$ góc $\angle EFN$ (Hai góc nội tiếp cùng chắn một cung)

\Rightarrow Góc $\angle BMN =$ góc $\angle EFN$

Xét $\triangle BEF$ đồng dạng với $\triangle BNM \Rightarrow BE \cdot BM = BF \cdot BN$

c) Áp dụng định lý Py-ta-go vào tam giác $\triangle EDO$ vuông tại O ta có $DE = \frac{\sqrt{3}}{2} R$

$\Rightarrow DE = R\sqrt{3}$

Vì EF vuông góc với BC và D là trung điểm của BC nên ta sẽ chứng minh được

EF là đường trung bình của tam giác $\triangle BMN \Rightarrow EF = 2R\sqrt{3}$.

d) Gọi A' là giao điểm của đường tròn ngoại tiếp tam giác $\triangle AEF$ và tia AB

Ta chứng minh được E, A, N và M, A, F thẳng hàng

$\Rightarrow A$ đối xứng với A' qua $C \Rightarrow B$ đối xứng với A' qua điểm A mà A' cố định
 \Rightarrow Tâm I của đường tròn ngoại tiếp tam giác BMN nằm trên đường trung trực của đoạn thẳng BA' .

20. ĐỀ CHUYÊN HOÀNG VĂN THỤ HÒA BÌNH

Bài 3: (3 điểm) Cho tam giác ABC cân tại A nội tiếp trong đường tròn (O) . Các tiếp tuyến tại B và C của đường tròn (O) cắt nhau tại K . Kẻ đường kính AD .

Chứng minh rằng: a) Ba điểm K, A, D thẳng hàng.

b) Bốn điểm A, B, K, H cùng thuộc một đường tròn, với H là giao điểm của BD và AC .

c) KH song song với BC .

Bài 4: (1 điểm) Giả sử AD, BE và CF là các đường phân giác trong của tam giác ABC . Chứng minh rằng tam giác ABC đều khi và chỉ khi diện tích tam giác DEF bằng $\frac{1}{4}$ diện tích tam giác ABC .

HD

Bài 3.

a) Ta có $AB = AC; OB = OC; KB = KC$

$\Rightarrow A, O, K$ nằm trên đường trung trực của BC .

Mà D thuộc AD nên D cũng nằm

trên đường trung trực của BC

$\Rightarrow A, K, D$ thẳng hàng.

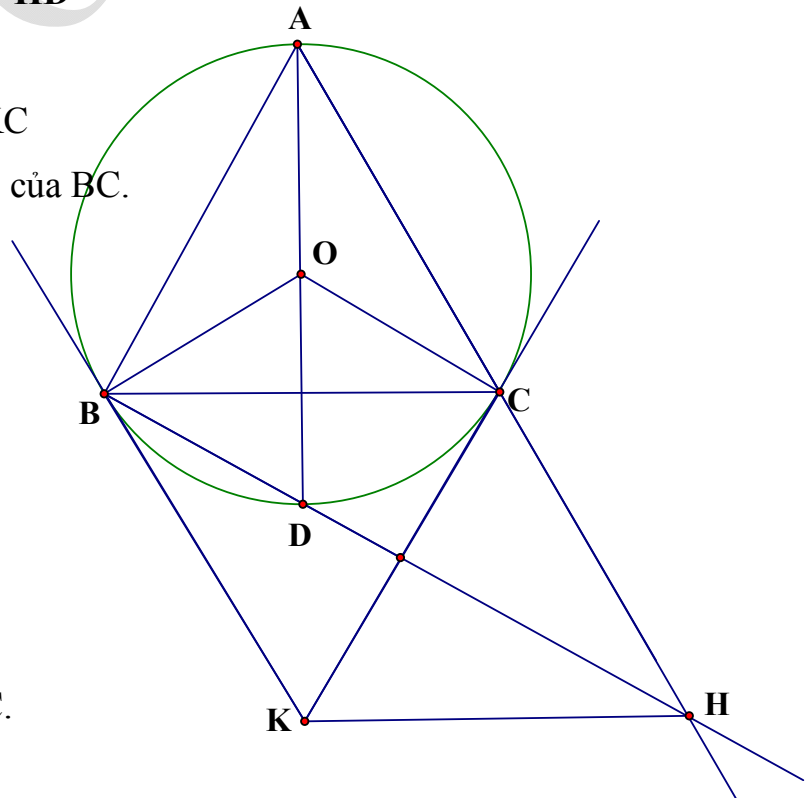
b) Vì D nằm trên đường trung trực

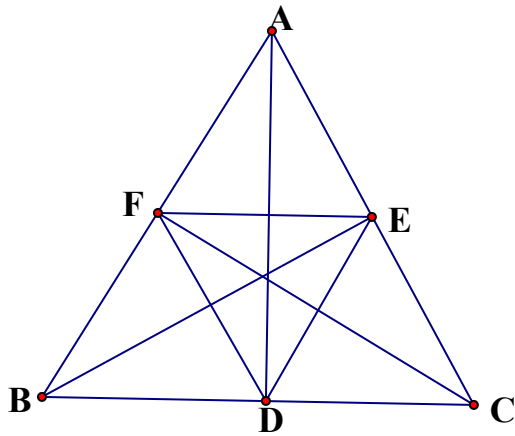
của BC nên $AD \perp BC$

$\Rightarrow \widehat{DB} = \widehat{DC} \Rightarrow \widehat{KBH} = \widehat{KAH}$

\Rightarrow Tứ giác $BAKH$ nội tiếp

c) $KH \parallel BC$ vì cùng vuông góc với BC .

Bài 4.

+) Chứng minh điều kiện cần: Cho Tam giác ABC đều, AD, BE và CF là các đường phân giác trong của tam giác ABC ta cần chứng minh:.

$$\frac{S_{DEF}}{S_{ABC}} = \left(\frac{1}{2}\right)^2 = \frac{1}{4}$$

Do tam giác ABC đều và AD, BE, CF là các đường phân giác của tam giác nên ta có

$$\frac{DE}{AB} = \frac{EF}{BC} = \frac{DF}{AC} = \frac{1}{2} \Rightarrow \Delta DEF \text{ đồng dạng với } \Delta ABC \Rightarrow \frac{S_{DEF}}{S_{ABC}} = \left(\frac{DE}{AB}\right)^2 = \left(\frac{1}{2}\right)^2 = \frac{1}{4}$$

+) Chứng minh điều kiện đủ: Cho Tam giác ABC, AD, BE và CF là các đường phân giác trong của tam giác, thỏa $\frac{S_{DEF}}{S_{ABC}} = \frac{1}{4}$, ta cần chứng minh: ΔABC là tam giác đều.

Đặt $BC = a$; $AC = b$; $AB = c$ ($a, b, c > 0$)

Vì AD là phân giác \widehat{BAC} nên ta có

$$\frac{DB}{DC} = \frac{c}{b} \Rightarrow \frac{DB}{DB+DC} = \frac{c}{c+b} \Rightarrow \frac{DB}{a} = \frac{c}{c+b} \Rightarrow DB = \frac{ac}{c+b}$$

$$\Leftrightarrow DC = a - DB = a - \frac{ac}{c+b} = \frac{ab}{c+b}$$

Chứng minh tương tự ta có: $EC = \frac{ab}{a+c}$; $EA = \frac{bc}{a+c}$; $FA = \frac{bc}{a+b}$; $FB = \frac{ca}{a+b}$.

$$\text{Ta có } \frac{S_{DEF}}{S_{ABC}} = \frac{S_{ABC} - S_{AEF} - S_{BDF} - S_{CDE}}{S_{ABC}} = 1 - \frac{S_{AEF}}{S_{ABC}} - \frac{S_{BDF}}{S_{ABC}} - \frac{S_{CDE}}{S_{ABC}} = 1 -$$

$$\frac{AF \cdot AE}{AB \cdot AC} - \frac{BF \cdot BD}{BA \cdot BC} - \frac{CE \cdot CD}{CA \cdot CB} = \dots =$$

$$\frac{2abc}{(a+b)(b+c)(c+a)} \text{ theo giả thiết ta có: } \frac{2abc}{(a+b)(b+c)(c+a)} = \frac{1}{4}$$

$$\Leftrightarrow (a+b)(b+c)(c+a) = 8abc \Leftrightarrow a(b-c)^2 + b(c-a)^2 + c(b-a)^2 = 0$$

$$\Leftrightarrow a = b = c \Rightarrow \Delta ABC \text{ là tam giác đều.}$$

Vậy

21. ĐỀ AN GIANG

Bài 4. (3,0 điểm) Cho đường tròn tâm O đường kính AB ; C là một điểm trên đường tròn sao cho số đo cung AC gấp đôi số đo cung CB . Tiếp tuyến tại B với đường tròn (O) cắt AC tại E . Gọi I là trung điểm của dây AC .

a. Chứng minh rằng tứ giác $IOBE$ nội tiếp.

b. Chứng minh rằng $EB^2 = EC \cdot EA$.

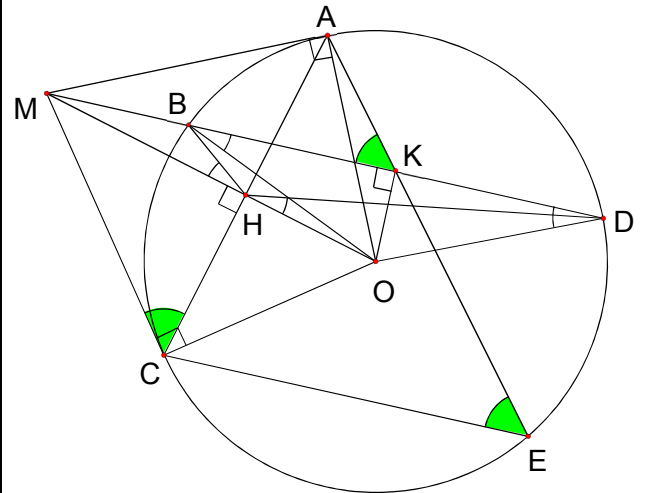
c. Biết bán kính đường tròn (O) bằng 2 cm, tính diện tích tam giác ABE .

22. ĐỀ CHUYÊN VINH PHÚC

Câu 4 (3,0 điểm). Cho đường tròn (O) và điểm M nằm ngoài (O) . Từ điểm M kẻ hai tiếp tuyến MA, MC (A, C là các tiếp điểm) tới đường tròn (O) . Từ điểm M kẻ cát tuyến MBD (B nằm giữa M và D , MBD không đi qua O). Gọi H là giao điểm của OM và AC . Từ C kẻ đường thẳng song song với BD cắt đường tròn (O) tại E (E khác C), gọi K là giao điểm của AE và BD . Chứng minh:

a) Tứ giác $OAMC$ nội tiếp.

b) K là trung điểm của BD .

c) AC là phân giác của góc \widehat{BHD} .

HD: Tứ giác $OAMC$ nội tiếp.

Do MA, MC là tiếp tuyến của (O) nên $OA \perp MA, OC \perp MC \Rightarrow \widehat{OAM} = \widehat{OCM} = 90^\circ$

$\Rightarrow \widehat{OAM} + \widehat{OCM} = 180^\circ \Rightarrow$ Tứ giác $OAMC$ nội tiếp đường tròn đường kính OM .

K là trung điểm của BD .

Do $CE \parallel BD$ nên $\widehat{AKM} = \widehat{AEC}, \widehat{AEC} = \widehat{ACM}$ (cùng chắn cung \widehat{AC}) $\Rightarrow \widehat{AKM} = \widehat{ACM}$. Suy ra tứ giác $AKCM$ nội tiếp.

Suy ra 5 điểm M, A, K, O, C cùng thuộc đường tròn đường kính $OM \Rightarrow \widehat{OKM} = 90^\circ$ hay OK vuông góc với BD . Suy ra K là trung điểm của BD .

AH là phân giác của góc \widehat{BHD} .

Ta có: $MH.MO = MA^2, MA^2 = MB.MD$ (Do $\triangle MBA, \triangle MAD$ đồng dạng) $\Rightarrow MH.MO = MB.MD$

$\Rightarrow \triangle MBH, \triangle MOD$ đồng dạng $\Rightarrow \widehat{BHM} = \widehat{ODM} \Rightarrow$ tứ giác $BHOD$ nội tiếp $\Rightarrow \widehat{MHB} = \widehat{BDO}$ (1)

Tam giác OBD cân tại O nên $\widehat{BDO} = \widehat{OBD}$ (2)

Tứ giác $BHOD$ nội tiếp nên $\widehat{OBD} = \widehat{OHD}$ (3)

Từ (1), (2) và (3) suy ra $\widehat{MHB} = \widehat{OHD} \Rightarrow \widehat{BHA} = \widehat{DHA} \Rightarrow AC$ là phân giác của góc \widehat{BHD} .

23. TUYỂN SINH LỚP 10 THPT NGUYỄN BÌNH – QUẢNG NINH

Câu IV (3 điểm) Cho đường tròn tâm O đường kính AB , M là điểm chính giữa của cung AB , K là một điểm bất kỳ trên cung nhỏ BM . Gọi H là chân đường vuông góc của M xuống AK

- Chứng minh rằng $AOHM$ là tứ giác nội tiếp
- Tam giác MHK là tam giác gì? Vì sao?
- Chứng minh OH là tia phân giác của góc MOK

d) Gọi P là hình chiếu vuông góc của K lên AB. Xác định vị trí của K để chu vi tam giác OPK lớn nhất

HD:

Hình vẽ: 0,25

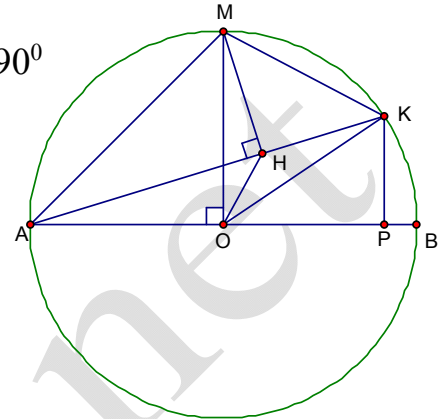
Vì M là điểm chính giữa của cung AB, nên số đo $\widehat{AM} = 90^\circ$

$\Rightarrow \widehat{AOM} = 90^\circ$ (đ/l góc ở tâm), mà $MH \perp AK$ (gt)

$\Rightarrow \widehat{AHM} = 90^\circ$ Trong tứ giác AOHM,

ta có: $\widehat{AOM} = \widehat{AHM} = 90^\circ$

Do đó đỉnh O và H luôn nhìn đoạn Am dưới một góc 90° , nên AOHM là tứ giác nội tiếp

Xét tam giác vuông MHK có $\widehat{MKH} = 45^\circ$ Nên $\triangle MHK$ vuông cân tại H

Vì tam giác MHK cân tại H nên : $HM = HK$

Xét $\triangle MHO$ và $\triangle KHO$ có $HM = HK$ (c/m trên) HO cạnh chung

$OM = OK = R$ Suy ra $\triangle MHO = \triangle KHO$ (c-c-c)

Nên $\widehat{MOH} = \widehat{KOH}$, Do vậy OH là phân giác của góc MOK

Ta có chu vi của tam giác OPK là: $C = OP + PK + OK$. Mà OK không đổi, nên chu vi tam giác OPK lớn nhất $\Leftrightarrow OP + PK$ lớn nhất

Áp dụng bất đẳng thức Bu-nhi-a-cop-ski ta có

$(OP + PK)^2 \leq (1^2 + 1^2)(OP^2 + PK^2) = 2R^2$. Vậy $(OP + PK)^2$ lớn nhất bằng $2R^2$,

nên $OP + PK$ lớn nhất bằng $\sqrt{2}R$. Do đó chu vi của tam giác OPK lớn nhất bằng:

$\sqrt{2}R + R = (\sqrt{2} + 1)R$, khi $OP = PK$ hay K là điểm chính giữa của cung MB

ĐỀ ĐỒNG NAI

Câu 6. (3 điểm)

Cho tam giác ABC nội tiếp đường tròn (O) bán kính R, $BC = a$, với a và R là các số thực dương. Gọi I là trung điểm của cạnh BC. Các góc \widehat{CAB} , \widehat{ABC} , \widehat{BCA} đều là góc nhọn.

1) Tính OI theo a và R.

2) Lấy điểm D thuộc đoạn AI, với D khác A, D khác I. Vẽ đường thẳng qua D song song với BC cắt cạnh AB tại điểm E. Gọi F là giao điểm của tia CD và đường tròn (O), với F khác C. Chứng minh tứ giác ADEF là tứ giác nội tiếp đường tròn.

3) Gọi J là giao điểm của tia AI và đường tròn (O), với J khác A. Chứng minh rằng $AB.BJ = AC.CJ$.

HD

Câu 6 : (3,0 điểm)

1) Tính OI theo a và R: Ta có : I là trung điểm của BC (gt)

Nên $IB = IC = \frac{BC}{2} = \frac{a}{2}$ và $OI \perp BC$ (liên hệ đường kính và dây)

Xét ΔOIC vuông tại I có : $OC^2 = OI^2 + IC^2$ (định lý Pytago)

$$\Rightarrow OI^2 = OC^2 - IC^2 = R^2 - \left(\frac{a}{2}\right)^2 = \frac{4R^2 - a^2}{4} \Rightarrow OI = \frac{\sqrt{4R^2 - a^2}}{2}$$

2) Chứng minh tứ giác ADEF là tứ giác nội tiếp đường tròn :

Ta có : $\widehat{ABC} = \widehat{AED}$ (đồng vị) Mà $\widehat{ABC} = \widehat{AFC}$ (cùng nội tiếp chắn \widehat{AC})

Suy ra : $\widehat{AED} = \widehat{AFC}$ hay $\widehat{AED} = \widehat{AFD}$ Tứ giác ADEF có : $\widehat{AED} = \widehat{AFD}$ (cmt)

Nên tứ giác ADEF nội tiếp được đường tròn

(E , F cùng nhìn AD dưới 2 góc bằng nhau)

3) Chứng minh rằng $AB.BJ = AC.CJ$:

Xét ΔAIC và ΔBIJ có :

$\widehat{AIC} = \widehat{BIJ}$ (đối đỉnh)

$\widehat{IAC} = \widehat{IBJ}$ (cùng nội tiếp chắn \widehat{CJ})

Vậy $\triangle AIC \cong \triangle BIJ$ (g-g)

$$\frac{AI}{BI} = \frac{AC}{BJ} \quad (1)$$

Chứng minh $\triangle AIB \cong \triangle CIJ$ (g-g)

$$\Rightarrow \frac{AI}{CI} = \frac{AB}{CJ} \quad (2)$$

Mà $BI = CI$ (I là trung điểm BC) (3)

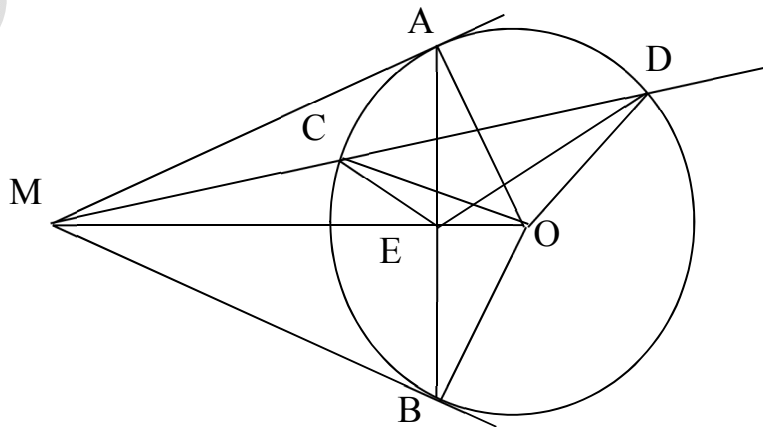
Từ (1), (2), (3) suy ra : $\frac{AB}{CJ} = \frac{AC}{BJ} \Rightarrow AB \cdot BJ = AC \cdot CJ$

24. ĐỀ NINH BÌNH

Câu 4 (3,0 điểm). Cho đường tròn tâm O, bán kính R. M là một điểm nằm ngoài đường tròn. Từ M kẻ hai tiếp tuyến MA và MB đến đường tròn (A, B là hai tiếp điểm). Gọi E là giao điểm của AB và OM.

1. Chứng minh tứ giác MAOB là tứ giác nội tiếp.
2. Tính diện tích tam giác AMB, biết $OM = 5$ và $R = 3$.
3. Kẻ Mx nằm trong tam giác AMO cắt đường tròn tại hai điểm phân biệt C và D (C nằm giữa M và D). Chứng minh rằng EA là phân giác của góc CED.

HD

3. – Chứng minh $\triangle MAO$ vuông tại A, Đường cao AE

$$\Rightarrow ME.MO = MA^2 \Rightarrow ME.MO = MC.MD (= MA^2)$$

$$\Rightarrow \frac{ME}{MD} = \frac{MC}{MO}, \text{ mà } \triangle MDO \text{ và } \triangle MEC \text{ có góc M chung nên hai tam giác đồng dạng}$$

$$\Rightarrow \angle MEC = \angle MDO$$

Từ đó suy ra tứ giác $ECDO$ nội tiếp vì có $\angle CDO + \angle CEO = \angle CEM + \angle CEO = 180^\circ$

$$\Rightarrow \angle QED = \angle QCD = \angle ODC = \angle CEM$$

$\Rightarrow \angle CEA = \angle DEA$ (cùng phụ với 2 góc bằng nhau) $\Rightarrow EA$ là phân giác của $\angle CED$

25 . ĐỀ TRUNG HỌC PHỔ THÔNG CHUYÊN BẾN TRE

NĂM HỌC 2013 – 2014

Câu 4 (7,0 điểm) Cho đường tròn tâm O . Từ một điểm A nằm ngoài đường tròn kẻ các tiếp tuyến AT và AS với đường tròn (T, S là các tiếp điểm). Trên cung lớn TS lấy điểm D sao cho $\widehat{TOD} < \widehat{SOD} < 180^\circ$. Kẻ các đường cao TE, SF và đường trung tuyến DM của tam giác TSD .

a) Chứng minh rằng:

*) $DE.TA = DT.TM$.

*) $\widehat{DOT} = \widehat{ETM}$.

*) Tam giác DEM đồng dạng với tam giác DTA .

b) Gọi N là giao điểm của DM và EF ; P là giao điểm của AD và TS . Chứng minh rằng NP song song với AM .

26. ĐỀ HẢI PHÒNG

Bài 3: (3,0 điểm)

Cho tam giác nhọn ABC nội tiếp đường tròn (O), các đường cao AD, BE, CF cắt nhau tại H ($D \in BC, E \in AC, F \in AB$).

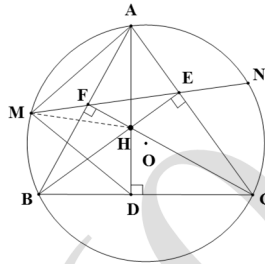
1. Chứng minh các tứ giác BDHF, BFEC nội tiếp.
2. Đường thẳng EF cắt đường tròn (O) tại M và N (F nằm giữa M và E).

Chứng minh: $\widehat{AM} = \widehat{AN}$.

3. Chứng minh AM là tiếp tuyến của đường tròn ngoại tiếp tam giác MHD.

HD

Vẽ hình đúng để làm câu 1

+ Ta có $\widehat{BFH} = \widehat{BDH} = 90^\circ$ (vì AD và CF là đường cao của ΔABC)

$\Rightarrow \widehat{BFH} + \widehat{BDH} = 180^\circ$. Suy ra tứ giác BDHF nội tiếp

+ Ta có $\widehat{BFC} = \widehat{BEC} = 90^\circ$ (vì BE và CF là đường cao của ΔABC)

Suy ra hai điểm E, F cùng thuộc đường tròn đường kính BC. Hay tứ giác BFEC nội tiếp.

2. (0,75 điểm)

Ta có $\widehat{AEF} = \widehat{ABC}$ (cùng bù với \widehat{FEC}) mà $\widehat{AEF} = \frac{1}{2}(\text{sđ } \widehat{AM} + \text{sđ } \widehat{NC})$ (góc có đỉnh ở bên

trong đường tròn) $\widehat{ABC} = \frac{1}{2}(\text{sđ } \widehat{AN} + \text{sđ } \widehat{NC})$ (góc nội tiếp) Suy ra $\widehat{AM} = \widehat{AN}$

3. (0,75 điểm) ΔAFH đồng dạng với ΔADB (g.g) $\Rightarrow AF \cdot AB = AH \cdot AD$ (1)

ΔAFM đồng dạng với ΔAMB (g.g) $\Rightarrow AM^2 = AF \cdot AB$ (2)

Từ (1) và (2) suy ra: $AM^2 = AH \cdot AD \Rightarrow \Delta AMH$ đồng dạng với ΔADM (c.g.c)

$\Rightarrow \widehat{AMH} = \widehat{ADM}$ Vậy AM là tiếp tuyến của đường tròn ngoại tiếp ΔMHD .

27. ĐỀ LAM SƠN (Dành cho thí sinh thi chuyên tiếng Nga và Pháp)

Câu 4 : (3 điểm)

Cho Tam giác đều ABC , Trên các cạnh BC; CA; AB lần lượt lấy các điểm M,N,P Sao cho $BM=CN=AP$

- 1) Chứng minh: Tâm đường tròn ngoại tiếp tam giác ABC và tâm đường tròn ngoại tiếp tam giác MNP trùng nhau.
- 2) Gọi I;J;K lần lượt là trung điểm của MN; BC; CA Chứng minh ba điểm I; J; K thẳng hàng
- 3) Khi M di động trên đoạn BC và N di động trên đoạn CA Hãy xác định vị trí các điểm M; N để đoạn MN có độ dài nhỏ nhất.

HD

Lưu ý rằng tâm đường tròn ngoại tiếp tam giác đều cũng là trọng tâm của nó, hãy thực hiện các bước sau:

chứng minh: tam giác MNP đều

-kẻ $MF \parallel AC$ (như hình vẽ) NE là trung tuyến

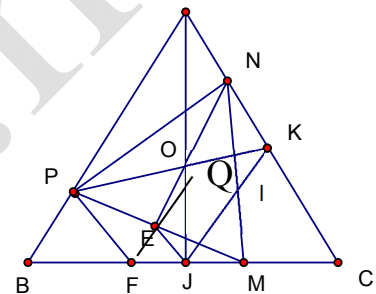
- chứng minh: $PF = AN$ suy ra $JE \parallel \frac{1}{2} AN$

Nhờ Ta lét Suy ra $\frac{EO}{ON} = \frac{JO}{OA} = \frac{1}{2}$ từ đó suy ra O là trọng tâm chung của hai tam giác

đều suy ra điều cần chứng minh.

b) Kẻ $PQ \parallel AB$ ($Q \in AC$) chứng minh cho $CQ = AN$ suy ra $KN = KQ$ mà $KJ \parallel MQ$ nên KJ đi qua trung điểm I của MN

c) Đặt $\frac{CM}{CB} = k (0 \leq k \leq 1)$ thì $\frac{CN}{CA} = 1 - k$ từ đó tính được

$$S_{MNP} = S_{ABC} - 3k(1-k) \cdot S_{ABC} \geq (1 - \frac{3}{4}(k+1-k)^2) S_{ABC} = \frac{1}{4} S_{ABC} \text{ dấu bằng xảy ra khi}$$

$$k=1-k \text{ hay } k=1/2 \quad \text{vậy } \frac{S_{MNP}}{S_{ABC}} \geq \frac{1}{4} \text{ suy ra } \frac{MN}{AB} \geq \frac{1}{2} \text{ đẳng thức xảy ra khi } k=1/2 \text{ khi}$$

đó M; N là trung điểm của BC và CA

28. ĐỀ THANH HÓA

Câu 4: (3,0 điểm): Cho (O;R) đường kính EF. Bán kính IO vuông góc với EF, gọi J là điểm bất kỳ trên cung nhỏ EI (J khác E và I), FJ cắt EI tại L; Kẻ LS vuông góc với EF (S thuộc EF).

a) Chứng minh tứ giác IFSL nội tiếp.

b) Trên đoạn thẳng FJ lấy điểm N sao cho FN = EJ. Chứng minh rằng tam giác

IJN vuông cân.

c) Gọi (d) là tiếp tuyến của (O) tại điểm E. Lấy D là điểm nằm trên (d) sao cho

hai điểm D và I nằm trên cùng một nửa mặt phẳng bờ là đường thẳng FE và

ED.JF = JE.OF. Chứng minh rằng đường thẳng FD đi qua trung điểm của đoạn thẳng LS.

HD

a) Vì I thuộc (O) nên $\widehat{EIF} = 90^\circ$. Vì $LS \perp EF$ nên $\widehat{LSF} = 90^\circ$.

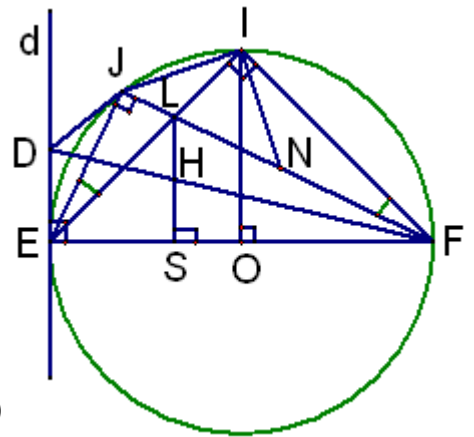
Từ đó suy ra $\widehat{EIF} + \widehat{LSF} = 180^\circ$, do đó tứ giác IFSL nội tiếp.

b) Ta có $IO \perp EF$ nên tam giác IEF là tam giác vuông cân tại I. Suy ra $IE=IF$ (1).

Ta lại có $\widehat{IEJ} = \widehat{IFJ}$ (hai góc nội tiếp cùng chắn cung \widehat{IJ}) (2)

Theo giả thiết ta có $FN=EJ$ (3)

Từ (1), (2), (3) suy ra $\triangle IEJ = \triangle IFN$ (c-g-c).

Do đó $IJ=IN$ (4) và $\widehat{EIJ} = \widehat{FIN}$.

Suy ra $\widehat{JIN} = \widehat{EIJ} + \widehat{EIN} = \widehat{FIN} + \widehat{EIN} = \widehat{EIF} = 90^\circ$ (5)

Từ (4) và (5) suy ra tam giác IJN vuông cân tại I.

c) Đặt $SE = x$ ($0 < x < R$). Ta có tam giác LES vuông cân tại S nên $LS = x$.

Gọi H là giao điểm của FD và LS. Vì D và L nằm cùng phía đối với EF nên H và L nằm cùng phía đối với S.

Ta có $\triangle FHS \sim \triangle FDE$ (g-g) nên $\frac{HS}{DE} = \frac{SF}{EF} = \frac{2R-x}{2R} \Leftrightarrow HS = \frac{2R-x}{2R} \cdot DE$ (6)

Theo giả thiết $ED \cdot JF = JE \cdot OF \Leftrightarrow \frac{ED}{OF} = \frac{JE}{JF}$ (7).

Ta lại có $\triangle FLS \sim \triangle FEJ$ (g-g) suy ra $\frac{LS}{FS} = \frac{JE}{JF}$ (8).

Từ (7) và (8) suy ra $\frac{ED}{OF} = \frac{LS}{FS} \Leftrightarrow \frac{ED}{R} = \frac{x}{2R-x} \Leftrightarrow ED = \frac{xR}{2R-x}$ (9).

Từ (6) và (9) suy ra $HS = \frac{2R-x}{2R} \cdot \frac{xR}{2R-x} = \frac{x}{2} = \frac{LS}{2}$. Do đó H là trung điểm của đoạn

LS.